

цѣтѣ си. Като се видѣлъ свободенъ отъ връзкитѣ на затвора, веднага изкочилъ отъ прозореца и излѣзълъ на свобода. Като се намѣрите затворенъ, като този апашъ, вие започвате да се вайкате и да казвате, че ви прѣслѣдва тежка сѣдба. Знайте, че дяволътъ, когато ви улови и завърже, всѣкога ви оставя една запалена свѣщъ, съ която можете да се спасите, и казва: Ха, да видимъ сега, герой ли си"? Но вие стоите, разсѣждавате и си казвате: „Какъ може това нѣщо? Прѣдпочитамъ да стоя вързанъ, отколкото да се опаря“. Бѣди герой, изгори вѣжето и излѣзъ! Такава запалена свѣщъ всички имате, тя е човѣшкиятъ умъ. И да ви направи нѣкоя пакостъ дяволътъ, Господъ ще му заповѣда да ви остави една свѣщъ, съ която може да се спасите. Тогава дяволътъ казва: „Сега ще видимъ, дали си герой, т. е. човѣкъ за небето, или ще останешъ мой робъ. Достоенъ ли си да се развържешъ и да пътувашъ по тѣсния пътъ на горѣ, или ще останешъ да орешъ на мене“. Защо днешнитѣ бѣлгари оратъ? Тѣ не сѣ могли да се освободятъ на врѣме, не сѣ могли да се развържатъ, и дяволътъ ги е впрегналъ и казва: „Дий, дий!“ Това е една алегория, за да мислите. Мнозина казватъ днесъ: „Тѣй е казалъ едно врѣме Питагоръ, тѣй е писалъ Трисмегистъ на златната си плоча, тѣй е казалъ Кантъ“ и пр. Моитѣ почитания къмъ всички тѣзи труженици, но знаете ли, отдѣ сѣ взели тѣзи учени хора своето учение? Всички се възхищаватъ отъ тѣхнитѣ учения и ги тълкуватъ. Тълкуванията имъ приличатъ на тѣзи, които нѣкои съврѣменни богослови правятъ върху посланията на апостола Павла и др. за опрѣдѣления и неопрѣдѣления членъ и казватъ: „Апостолъ Павелъ не е турилъ на мѣсто този или онзи членъ“. Въ това се състои тѣхната критика и тълкуване. Като пишете нѣщо вие не мислите, кѣдѣ да поставите този или онзи членъ, а гледайте мисълта ви да бѣде правилна, съдържание да има. Апостолъ Павелъ е могълъ и безъ членове, и безъ запетаи да изрази сѣщата мисълъ. Като кроите една дреха, едната частъ ще бѣде прѣдницата на дрехата, а другата частъ ще бѣде гърбътъ. Който мисли за опрѣдѣления членъ, това показва, че той е опрѣдѣленъ членъ на нѣкоя църква, а който говори за неопрѣдѣления членъ, то значи, че той е оглашенъ. Никаква философия нѣма тукъ.